

majd a későbbi városi polgári középosztály idegenekkel töltődik meg. A mult század első felében ugyan még egyszer lángot vet a nemzeti öntudat Széchenyi és Kossuth nyomán, de nemes és jobbágy, úr és paraszt nem találják meg többé egymás kezét. A kettőjük között levő szakadék folyton mélyül, a városi nemzetközi műveltség lépésről-lépésre távolodik a paraszti rétegekben még öntudatlan élő, de már elakadt, fejlődésre alig biztató magyar szellemiségtől.

Ma is alig szólhatunk magyar öntudatról. Közép- és felsőosztályunk legföljebb csak magyarkodik nagy többségében, lehet, hogy öntudata, de ez nem egészen magyar és nem az egész magyarságé. Iskolák, közintézmények, hivatalok jórészt idegen lelket, idegen szellemiséget lehelnek, — sajnos legtöbbször még ma is — sem a nép lelke, sem a magyar történelem nem jut benne elegendőképen szóhoz.

Magyar szellemet, magyar lelket, magyar öntudatot csak egy úton szerezhet ez a nemzet. Vissza kell térnie a történelemből áradó ősi magyar hagyományokhoz, és vissza kell térnie a parasztság körében ma is élő magyar lélekhez!

Meg kell szüntetni nemcsak a társadalmi rétegeződés fonákosságait, de be kell temetni a lelki szakadékot is, amely ma városit és falusit elválaszt. Erre a parasztságunkban meglévő magyar szellemségre és a magyar történelemre kell ráépítenünk az európai magyar műveltséget. Akkor ez az új műveltség újra magyar és európai lesz, ahogy az volt a Bethleneké és Zrinyieké és akkor ebben az új szellemiségű új társadalomban találkozni fog az egész magyarság.

Magyar nemzeti öntudatunk mindaddig nem lesz, amíg le nem dobunk lelkünkéből minden idegent, amíg vissza nem térünk a törökkorban élő igaz magyar lélekhez, a népben ma is élő magyar szellemhez és műveltséghez, — amíg lélekben, érzésben, gondolkozásban magunk is, valamennyien, magyarokká nem leszünk.

Benda Kálmán.

A lilimos királyfi.

Egyszer volt, hol nem volt, élt egyszer, kilencszáz évvel ezelőtt egy királyfi, úgy hívták: Imre. Szüleinek egyetlen fiúgyermeke volt, így gondolható, mennyire szerették. Édesapja a legjobb nevelőket hívatta udvarába s azokkal neveltette a kis Imrét, hogy majdan, ha átveszi örökségét, a királyi koronát és trónt, méltó utódja lehessen a kormányzás nehéz munkájában. De talán valamennyi szentéletű és jámbor nevelőnél kiválóbb nevelői, saját szülei voltak. Édesapját messze földön ismerték vallásosságáról, édesanyja pedig, aki ugyan más országból való volt, méltó párja lett a nevelésben a kis királyfinak.

Az öreg király minden szabad idejét ennek a fiának szentelte, s ilyenkor hosszan elbeszélgetett vele az ország dolgáról, s arról, hogy milyen nagy dolog is az, hogy az ő népe csak most vette fel a keresztséget s ezzel elhagyta apai pogány hitét. De minden beszédnél ékeesebben beszélt az öreg király és királyné jó példája. Bizony, a kis Imre ott láthatta szüleit órákon át imádkozni az éjtszaka csendjében a templom homályában. Így hát nem csoda, hogy az ifjú lelke is tele lett ragyogó hittel, mély vallásossággal.

Igaz, hogy sok dolga volt, erre is, arra is tanítgatták nevelei, mert hiszen egy leendő királynak abban az időben a kardpereskedő embereket is, vigyázni kellett országa minden dolgára, de legszívesebben mégis a szent magyarázatokat hallgatta. Megesett, hogy éjnek idején lopózkodott be a templomba, s atyja példáján okulva, a csendes magányosságban, tártá fel tiszta lelkét a jó Istennek, Tőle kért segítséget ahhoz, hogy mindenben méltó utódja lehessen édesapjának. Megtanulta azt is, hogy a király akkor lesz méltó koronájához, ha neki van legjobb szíve az országban, ha tőle tanulnak irgalmasságot alattvalói, ha tőle látják azt, hogy a jót nemcsak mondani, de megtenni is szükséges. Nem is volt senki az országban, akit úgy szerettek volna, mint Imre királyfit. De méltó is volt a szeretetre és tiszteletre. Daliás természetén feszült a mente és úgy ülte meg a lovat, mintha rajta nőtt volna fel. De szerették a szegények és a betegek is: nem volt a közelében olyan szegény, akit üres kézzel engedett volna el magától, nem volt beteg akihez ne lett volna vigasztaló szava, nem volt panasz, amelyet ne orvosolt volna.

Amikor ifjúvá serdült, édesapja méltó élettársat választott neki, aki hasonló volt hozzá nemcsak lelkének tisztaságában, hanem jólelkűségben is. Már éppen a kézfogót akarták megtartani, amikor a királyfit nem találták sehol. Az pedig éjnek idején ott imádkozott a templomban szíve-lelke egész tisztaságával a jó Istenhez, s Tőle kért áldást és kegyelmet, hogy élete párját mindig szerethesse. És ekkor leborult az oltár előtt, s így fohászkodott az Égbe. — Mivel köszönjem meg Neked, édes jó Istenem, hogy annyi kegyet pazarolsz reám, érdemtelen szolgálóra? Mit adjak Neked, hogy bebizonyíthassam előtted Hozzád való ragaszkodásomat?... Amint így önfeledten imádkozott, egyszer csak szózatot hall maga fölött: Add nekem a tisztaságodat... Légy tiszta testben, lélekben mindig...

Imre királyfi megörült az égi kívánságnak s egész élete folyamán meg is tartotta azt, amely ugyan nem volt már hosszú ezután. Egy vadászon megsebesített egy vadkant, amely azután halálra sebezte.

Gondolhatjátok, mennyire mélyen sújtotta e fájdalom a kis királyfi szüleit, akik benne látták országuknak méltó királyát, életük művének folytatóját. Imre királyfi nem foglalhatta el

atyja trónusát, de elfoglalta helyette azt az égi trónt, amelyet jóságáért, tisztaságáért a jó Isten adott neki trónja mellett. Az Egyház szentjei közé iktatta s azóta — kilencszáz esztendő óta Imre királyfi a magyar ifjak vezére. Az ő tisztaságára esküszik fel minden magyar ifjú, s őt követve lesz méltó arra a nagy feladatnak elvégzésére, amely ma reánk, reátok és minden magyar ifjúra vár: Imre királyfi atyjának, Szent István országának visszaállítására.

Kedves gyermekeim! Kövessétek ti is Imre királyfit. Legyetek tiszták testben, lélekben, mint ő volt, tanuljátok meg tőle azt, hogy az ifjúnak legszebb ékessége a jó szív, a valóságos lélek, a mély hazaszeretet, a jó Istennek való áldozat. Ezek tették őt szentté, ezek miatt lett a magyar ifjúság védőszentje és vezére immár kilencszáz esztendő óta. Magyar fiúk, csak a Liliomos királyfi gárdája építheti fel újra az ezeréves Magyarországot, csak Imre királyfi nyomain haladó ifjúság lesz méltó arra, hogy a jó Isten megengedje nekik azt, hogy a ledöntött Kárpát-határokat ismét édes hazánk köré vonhassák örök határukul! Kövessétek vezéreteket, Imre királyfit, úgy ti lesztek az új honfoglalók, akik nemcsak edzett, kardforgató ifjak lesztek, hanem akiknek lelke is olyan makulátlan, olyan tiszta, mint Imre királyfié volt, kit e tisztaságáért nevezünk Liliomos királyfinak! Akartok-e az ő katonái lenni?! Ha igen, kövessétek, büszkék leszünk rátok!

Boldog és büszke lehet az az ország, amely olyan példaképet állíthat ifjúsága elé, mint Szent Imre herecgben. Ő hív, Ő szólít most benneteket: s így szól hozzátok: Utánam! Előre! Mindig csak előre! Fölfelé! És mindig csak fölfelé a krisztusi, tiszta, szép, örvendező, harcos és győzelmes életbe!

Lehet-e más választatok hívó szavára, mint ez: Megyünk! Megyünk!

Magyarországi szent Erzsébet.

Szent Erzsébet emlékét évről-évre felújítja a leányifjúság, hogy emlékezve reája, újra- és újra példát állítson maga elé a szegénység szeretetére és segítésére. A ma reánk köszöntött választásos idők még fokozottabban sürgetik ez árpádházi szent emlékeztét. Ugy érezzük, talán sohasem volt még alakja olyan közel hozzánk, olyan beszédesen, mint ma, egyre fokozódó szegénységünkben. Ez a századokkal előbb élt szent példát mutatott örök időkre a szegénység felismerésére és az azon való segítségre.

Árpádházi szent Erzsébet Pozsonyban született 1207-ben. Azon idők szokása szerint már kisgyermek korában eljegyezték a magyar királyleányt a thüringiai örgróf hasonlóan kis fiával. Így került a négy éves kis magyar királyleány Thüringiába, ahol Wartburg várában nevelték fel.